

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej **P.**, so sídlom v B., IČO: X., zastúpenej advokátskou kanceláriou F., so sídlom v B., IČO: X., proti povinnej **J.**, bývajúcej vo Z., **o vymoženie 4 396,20 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 11 Er 5188/2006, o odvolaní a dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 21. augusta 2013 sp. zn. 1 CoE 242/2013, takto

r o z h o d o l :

Konanie o odvolaní proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 21. augusta 2013 sp. zn. 1 CoE 242/2013 **z a s t a v u j e**.

Návrh na prerušenie dovolacieho konania **z a m i e t a**.

Dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 21. augusta 2013 sp. zn. 1 CoE 242/2013 **o d m i e t a**.

Povinnej náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Súdny exekútor požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (§ 44 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov – ďalej len „Exekučný poriadok“) na základe rozhodcovského rozsudku z 23. júna 2006 sp. zn. SR 0736/06 vydaného Stálym rozhodcovským súdom, ktorý zriadila Slovenská rozhodcovská a.s. (ďalej len „označený

rozhodcovský rozsudok“). Okresný súd Zvolen uvedenej žiadosti vyhovel a súdneho exekútora poveril vykonaním exekúcie.

Okresný súd Zvolen uznesením z 29. novembra 2012 č.k. 11 Er 5188/2006- 36 exekúciu zastavil, oprávnenej uložil povinnosť nahradiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie v sume 59,30 € do troch dní od právoplatnosti uznesenia, návrh oprávnenej na zmenu súdneho exekútora zamietol. Rozhodol s poukazom na ustanovenia § 41 ods. 2 písm. d/, § 57 ods. 1 písm. a/, § 58 ods. 1 Exekučného poriadku, § 39, § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, smernica Rady č. 93/13/EHS. Mal preukázané zo zmluvy o úvere a jej všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou, uzatvorenej medzi účastníkmi a na základe ktorej bol vydaný exekučný titul, že obsahuje neprijateľnú podmienku – rozhodcovskú doložku. Ide o formulárovú zmluvu, ktorú nemohol spotrebiteľ ovplyvniť, nebola so spotrebiteľom rozhodcovská doložka uzatvorená individuálne a núti ho riešiť spory s dodávateľom výlučne v rozhodcovskom konaní, ak oprávnená podá žalobu na rozhodcovský súd. V predmetnej veci je teda podkladom pre vykonanie exekúcie rozhodcovský rozsudok vydaný rozhodcovským súdom, ktorý svoju legitimitu rozhodnúť spor medzi účastníkmi odvodzoval od neprijateľnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve, ktorá je absolútne neplatná (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka). Rozhodcovský súd preto nemal právomoc rozhodnúť a rozhodcovský rozsudok je nulitným právnym aktom. Nakoľko nenadobudol materiálnu aj formálnu vykonateľnosť, súd ex offi exekúciu zastavil.

Na odvolanie oprávnenej Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 21. augusta 2013 sp. zn. 1 CoE 242/2013 uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku o zastavení exekúcie ako vecne správne potvrdil (§ 219 ods. 1 a 2 O.s.p.), návrh oprávnenej na prerušenie odvolacieho konania zamietol. Odvolací súd nemá pochybnosti, že rozhodcovská doložka trpí absolútnou neplatnosťou, rozhodcovský rozsudok je preto neúčinný a rozhodcovskému súdu chýbala právomoc na jeho vydanie. K namietanému odňatiu možnosti konať pred súdom oprávnenej odvolací súd uviedol, že exekučný súd pri skúmaní exekučného titulu, či je v rozpore so zákonom, nevykonáva dokazovanie, postačujú mu rozhodné okolnosti vyplývajúce zo spisu (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 M Cdo 9/2012). Rozhodcovská doložka, od ktorej rozhodcovský súd odvodil svoju právomoc je v tomto prípade neprijateľná, a preto v zmysle § 53 ods. 4

Občianskeho zákonníka absolútne neplatná, na čo súd prihliada ex offo. Takýto nulitný právny akt nie je možné vykonať a súd správne exekúciu zastavil.

Proti uznesenia odvolacieho súdu vo výroku o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podala oprávnená odvolanie, ktoré odôvodnila tým, že v konaní jej bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p.). Podľa jej názoru napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.) a je nepreskúmateľné. Žiadala rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Proti potvrdzujúcemu výroku uznesenia odvolacieho súdu podala oprávnená dovolanie, v ktorom uviedla, že súdy: 1. rozhodli „nad rámec zverenej právomoci“ (§ 237 písm. a/ O.s.p.), 2. konali vo veci, v ktorej sa už právoplatne rozhodlo (§ 237 písm. d/ O.s.p.), 3. rozhodovali napriek tomu, že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný (§ 237 písm. e/ O.s.p.), 4. oprávnenej odňali možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.), 5. sa v konaní dopustili inej vady majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), najmä nesprávne zistili skutkový stav a nevykonali náležité dokazovanie, 6. napadnuté rozhodnutie založili na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Žiadala uznesenia súdov nižších stupňov zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie prvostupňovému súdu; zároveň žiadala dovolacie konanie prerušiť podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. a Súdnemu dvoru Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) predložiť prejudiciálne otázky, ktoré bližšie špecifikovala v podanom dovolaní.

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) najskôr skúmal, či sú dané procesné predpoklady, za splnenia ktorých môže konať o odvolaní oprávnenej.

Oprávnená v procesnom postavení, v ktorom sa nachádza v preskúmvanej veci, bola už účastníčkou konania vo viacerých iných, skutkovo a právne obdobných konaniach pred najvyšším súdom, v ktorých – tak, ako aj v tomto prípade, podala odvolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu; najvyšší súd konanie o jej odvolaniach v týchto veciach zastavil (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 7 ECdo 250/2013, 7 ECdo 255/2013, 7 ECdo 165/2013, 3 Cdo 28/2013, 3 Cdo 24/2013, 3 Co 7/2013 s tým, že odvolaním možno napadnúť len rozhodnutie súdu prvého stupňa a najvyšší súd na rozhodnutie o odvolaní

smerujúcom proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je funkčne príslušný (§ 9 ods. 1 a 2 O.s.p. a § 10 ods. 1 a 2 O.s.p.). Najvyšší súd na uvedené rozhodnutia v podrobnostiach poukazuje s tým, že aj v preskúmvanej veci sa stotožňuje s právnymi závermi v nich vyjadrenými.

II. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu podala včas oprávnená zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p., skúmal najskôr, či je dôvodný jej návrh na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

K podobnému návrhu oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých tá istá oprávnená vystupovala v procesnom postavení dovolateľky. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia sp. zn. 7 ECdo 250/2013, 7 ECdo 255/2013, 7 ECdo 165/2013, 3 Cdo 28/2013, 3 Cdo 24/2013, 3 Co 7/2013, na ktoré v podrobnostiach poukazuje s tým, že s právnymi závermi v nich vyjadrenými sa stotožňuje aj v preskúmvanej veci, pre účely ktorej opakuje, že Súdny dvor má právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a/ výkladu zmlúv; b/ platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Európskej únie. Pokiaľ ale procesný postup súdov vo veci, v ktorej sa navrhuje prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p., má podklad v aplikácii vnútroštátneho práva, nie je žiadny dôvod pre prerušenie konania.

V danom prípade sa síce v dovolaní napadnutých rozhodnutiach spomína aj Smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, z určujúceho hľadiska išlo ale zo strany súdov nižších stupňov o aplikáciu a interpretáciu vnútroštátnych právnych predpisov (Občianskeho zákonníka, Exekučného poriadku a zákona č. 244/2002 Z.z.). Dovolací súd vzhľadom na to nedôvodný návrh na prerušenie konania zamietol.

III. V ďalšom dovolací súd bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či oprávnenou podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., dovolateľkou napadnuté uznesenie ale nevykazuje znaky žiadneho z nich. Dovolanie oprávnenej preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Prípustnosť podaného dovolania by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Oprávnená procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/ a g/ O.s.p. netvrdila a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

K obsahovo rovnakým námietkam oprávnenej, z ktorých vyvodzuje prípustnosť a opodstatnenosť jej dovolania podaného v preskúmvanej veci, sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých tá istá oprávnená vystupovala v procesnom postavení dovolateľky. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia sp. zn. 7 ECdo 250/2013, 7 ECdo 255/2013, 7 ECdo 165/2013, 3 Cdo 28/2013, 3 Cdo 24/2013, 3 Co 7/2013, a konštatuje, že právne závery, ku ktorým dospel v týchto rozhodnutiach, sú plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci.

V rozhodnutiach uvedených v predchádzajúcom odseku najvyšší súd konštatoval, že:

1. prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu (§ 237 písm. a/ O.s.p.) je daná iba ak súd rozhodol vo veci, o ktorej nemal rozhodnúť; rozhodovanie súdov v exekučných veciach ale vyplýva priamo zo zákona (viď napríklad § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku),
2. vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, nie je rozhodnutím o veci samej, a preto nezakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci v zmysle v § 237 písm. d/ O.s.p. (viď aj rozhodnutie najvyššieho súdu z 1. februára 2012 sp. zn. 5 Cdo 205/2011 a tiež Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. júna 2012 sp. zn. III. ÚS 254/2012),
3. ustanovenie § 237 písm. e/ O.s.p. dopadá iba na prípady, kedy súd prejednal a meritórne rozhodol vec, hoci nebola splnená jedna z procesných podmienok konania

- nebol podaný (žiadny) návrh na začatie konania vo veci, ktorá nemôže začať bez návrhu; v danom prípade ale bol podaný návrh na vykonanie exekúcie,
4. nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., ak súd pri skúmaní, či je exekučný titul vykonateľný (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), vychádza z tvrdení oprávnenej v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu a nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O.s.p.), lebo je postačujúce, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu,
 5. nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., ak súd oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie, či k návrhu na vykonanie pripojený exekučný titul je formálne aj materiálne vykonateľný, nevykonal na pojednávaní a za prítomnosti oprávnenej a povinnej; obdobne – teda aj bez nariadenia pojednávania, vykonania dokazovania a osobnej účasti oprávnenej – môže exekučný súd dospieť k tomuto záveru aj pri riešení identickej otázky (vykonateľnosti exekučného titulu) v neskorších štádiách exekučného konania. Na podporu týchto tvrdení dovolací súd poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. II. ÚS 160/2013, v ktorom konštatoval, že vnútroštátny súd je povinný „vyšetrovaním“ ex offio zisťovať skutkový stav na účely efektívnej ochrany spotrebiteľa podľa únieového práva a takýmto postupom nedochádza k porušeniu práv oprávnenej na verejné prejednanie veci a vyjadrenie sa k vykonaným dôkazom,
 6. nedôvodnou sa javí preto i námietka oprávnenej, že jej súdy svojím postupom odňali možnosť konať pred súdom, keďže nebolo nariadené v zmysle § 57 ods. 5 Exekučného poriadku ústne pojednávanie. Toto ustanovenie však bolo účinné až novelou zákona č. 230/2012 od 8.8.2012 do 31.12.2012. Stanovovalo povinnosť nariadiť pojednávanie v prípadoch zastavenia exekúcie v zmysle § 57 ods. 1 písm. g/ a k/. Súd prvého stupňa túto povinnosť nemal a odvolací súd jeho rozhodnutie ako správne potvrdil, nakoľko rozhodnutie súdu prvého stupňa bolo vydané podľa iného ustanovenia § 57 ods. 1 písm. a/,
 7. ak sa exekúcia navrhuje na podklade rozhodnutia takého rozhodcovského súdu, ktorý nemal právomoc vydať ho, zastavením exekúcie sa neodopiera právo na výkon rozhodnutia a neznemožňuje oprávnenému možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.); pokiaľ v určitej veci nedošlo k uzavretiu (platnej) rozhodcovskej

zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok (R 46/2012),

8. skutkové a právne závery súdu prvého stupňa nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, a aj odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O.s.p., v spojení s § 167 ods. 2 O.s.p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv oprávnenej. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

Tieto právne závery (viď 1. až 8.) zastáva najvyšší súd aj v preskúmvanej veci.

K bodu 5 dovolací súd navyše poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci vedenej pod sp. zn. PLz. ÚS 1/2014 o návrhu na zjednotenie právnych názorov senátov Ústavného súdu Slovenskej republiky ohľadom zabezpečenia záruk kontradiktórnosti konania, v ktorom prijal stanovisko, že pri preskúmvaní žiadosti exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie sa môžu primerane uplatniť ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku vzťahujúce sa na dokazovanie. Ak exekučný súd pri preskúmvaní žiadosti exekútora na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vychádza aj z iných listín (či iných dôkazov) než tých, ktoré sú výslovne uvedené v § 44 ods. 2 Exekučného poriadku (exekučný titul, návrh na vykonanie exekúcie a žiadosť o vydanie poverenia) a na tomto základe posúdi exekučný titul v neprospech oprávnenej, je povinný dať jej možnosť vyjadriť sa k podkladom svojho preskúmania. V prípade, že tak exekučný súd neurobí, zakladá jeho rozhodnutie dôvod na vyslovenie porušenia základného práva oprávnenej vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Pre ústavnú konformnosť konania ako celku však postačuje, ak je oprávnenej táto možnosť reálne poskytnutá v odvolacom konaní.

Dovolací súd sa stotožňuje s názorom, že v danom prípade rozhodcovský rozsudok – z dôvodov vysvetlených už súdmi nižších stupňov – nie je vykonateľný exekučný titul.

Dovolací súd sa stotožňuje s názorom, že v danom prípade uzavretá rozhodcovská doložka – z dôvodov vysvetlených už súdmi nižších stupňov – je neprijateľná podmienka spotrebiteľskej zmluvy (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka), čo zakladá jej neplatnosť. Neplatná rozhodcovská doložka nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu vydať označený rozhodcovský rozsudok, ktorý vzhľadom na to nie je vykonateľný exekučný titul.

V súvislosti s námietkou dovolateľky, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci treba uviesť, že táto vada je relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), avšak (na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p.) nezakladá (súčasne) aj prípustnosť dovolania. To isté platí aj o nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.); aj za predpokladu, že by tvrdenia dovolateľky boli opodstatnené, mohli by mať za následok nanajvýš vecnú nesprávnosť napadnutého uznesenia, ale nezakladali by súčasne prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné, ale o taký prípad v danej veci nejde (viď R 54/2012 a tiež niektoré ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, napr. rozhodnutie z 29. júna 2010 sp. zn. 1 Cdo 62/2010, z 29. novembra 2010 sp. zn. 2 Cdo 97/2010, z 9. júna 2011 sp. zn. 3 Cdo 53/2011, z 24. mája 2011 sp. zn. 4 Cdo 68/2011, z 3. mája 2011 sp. zn. 5 Cdo 44/201, z 23. júna 2011 sp. zn. 6 Cdo 41/2011, zo 14. augusta 2013 sp. zn. 7 Cdo 17/2013).

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných väd konania tvrdených dovolateľkou, nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O.s.p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z § 239 O.s.p., najvyšší súd odmietol procesne neprípustné dovolania oprávnenej podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Oprávnená z procesného hľadiska zavinila, že sa konanie o jej odvolaní muselo zastaviť a vznikla jej povinnosť nahradiť povinnej trovy tohto konania (§ 224 ods. 1 O.s.p.

v spojení s § 146 ods. 2 O.s.p.).V dovolacom konaní vzniklo procesne úspešnej povinnej právo na náhradu trov konania proti oprávnenej, ktorá úspech v dovolacom konaní nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky nepriznal povinnej náhradu trov týchto konaní, lebo nepodala návrh na ich priznanie (§ 151 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 10. decembra 2014

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Zuzana Pudmarčíková